

Univerzitet u Sarajevu



University of Sarajevo



Studijski program
Evropske studije

**Centar za interdisciplinarne studije –
prof. dr. Zdravko Grebo**

Studijski program: Evropske studije

IZDAVAČ:

Univerzitet u Sarajevu – Centar za interdisciplinarne studije – Prof. dr. Zdravko Grebo“, Zmaja od Bosne 8, Sarajevo

UREDNICI:

Centar za interdisciplinarne studije UNSA

Sarajevo, 2017. godine

Sadržaj

1. OPĆI DIO	4
1.1. Naziv programa	4
1.2. Tip programa	4
1.3. Nivo programa	4
1.4. Cilj studijskog programa	4
1.5. Nosilac programa	4
1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program	4
1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa	4
1.8. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija	5
1.9. Jezik na kojem se izvodi studijski program	5
1.10. Seleksijski postupci za upis na studijski program	5
1.11. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa	6
1.12. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa	6
1.13. Prohodnost studija	6
1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja	6
1.15. Osiguranje kvaliteta	6
2. OPIS PROGRAMA	7
2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa	7
2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta	7
2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar	11
2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa	12
2.5. Informacije o načinu završetka studija	12

1. OPĆI DIO

1.1. Naziv programa

Evropske studije

1.2. Tip programa

Akademski program

1.3. Nivo programa

Drugi ciklus studija (Master studij)

1.4. Cilj studijskog programa

U Bosni i Hercegovini, kao rezultat procesa evropskih integracija, intenzivirala se potreba za stvaranjem novog profila stručnjaka u svim oblastima sa specifičnim poznavanje Evropske unije kao ekonomsko-političke tvorevine. Ovaj studij na inovativan i moderan način obrazuje kadrove koji će biti okosnica procesa integracija u jedinstveni evropski prostor. Cilj programa je da doprinese realizaciji spomenutog procesa i podigne svijest o njegovom značaju. Prilikom izrade nastavnog plana, vodilo se računa o njegovoj atraktivnosti i kompatibilnosti sa kurikulumima sličnih studijskih programa na evropskim univerzitetima. Tako se predmeti kreću od same ideje Evrope i specifičnosti evropske politike i društva, preko naravno ekonomije Evrope i evropskog prava, preko pitanja religije i međunarodnih odnosa, do konačno poslovnog okruženja, EU projekta i kulturoloških pitanja u jedinstvenoj Evropi. Sticanje znanja o različitim aspektima funkcionisanja Evropske unije je izuzetno aktualno u Bosni i Hercegovini i predstavlja sigurnu mogućnost pronalaska zaposlenja u integriranoj EU.

1.5. Nosilac programa

Nosilac studija je Univerzitet u Sarajevu koji povjerava organizaciju Centru za interdisciplinarnu studije – „prof. dr. Zdravko Grebo“, a izvođenje studija nastavnicima i saradnicima sa nekoliko fakulteta Univerziteta u Sarajevu, te drugih univerziteta.

1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program

Studijski program „Evropske studije“ je interdisciplinarni studijski program koji obuhvata naučno polje društvenih nauka, te su stoga i nosioci predmeta sa fakulteta Univerzitetu u Sarajevu obuhvaćenih ovim naučnim poljima. Uz nosioce predmeta u nastavnom procesu sudjeluju i drugi predavači sa Univerziteta u Sarajevu i gostujući profesori sa univerziteta iz regiona i šire.

1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa

Studijski program „+1“ traje jednu godinu (dva semestra x 30 ECTS, ukupno 60 ECTS). Studijski program „+2“ traje dvije godine (četiri semestra x 30 ECTS, ukupno 120 ECTS).

Program „+1“ se sastoji od 5 obaveznih predmeta te izrade i odbrane Master teze (Završnog rada). U okviru prvog semestra nastava se izvodi na BHS i engleskom jeziku. Studenti rade završni rad po izboru, na BHS ili engleskom jeziku.

Program „+2“ obuhvata 11 obaveznih predmeta, 8 izbornih predmeta (od kojih studenti pohađaju 3 po izboru), projekta/seminara te izrade i odbrane završnog rada. U okviru prvog semestra nastava se izvodi na BHS i engleskom jeziku. Studenti rade završni rad po izboru, na BHS ili engleskom jeziku.

1.8. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija

U skladu sa evropskim sistemom prenosa bodova ECTS, obim studijskog programa iznosi 60 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru. Broj studijskih bodova za pojedini predmet određuje se prema ukupnom opterećenju studenta (teorijska i/ili praktična nastava, vježbe, seminari i sl.), vremenu rada studenta na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi,...) i vremenu za učenje prilikom pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit).

Završni rad se vrednuje sa 30 ECTS bodova.

1.9. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava se izvodi na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i/ili engleskom jeziku.

1.10. Seleksijski postupci za upis na studijski program

Status studenta stiže se upisom na studijski program kojeg realizira Centar za interdisciplinarne studije Univerziteta u Sarajevu. Upis se vrši na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet, o čemu odluku donosi Senat Univerziteta.

Upis u prvu studijsku godinu vrši se u skladu sa Zakonom, Statutom, ovim pravilima i na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.

Obavijest o konkursu za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje Univerzitet u Sarajevu u najmanje tri dnevna lista na području Bosne i Hercegovine. Konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje se na web-stranici i oglasnoj ploči Univerziteta u Sarajevu i Centra za interdisciplinarne studije uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Pravo upisa na interdisciplinarni master studij (II ciklus) imaju kandidati:

- državljani Bosne i Hercegovine i strani državljani sa završenim odgovarajućim prvim ciklusom studija u Bosni i Hercegovini koji se vrednuje sa najmanje 180 ECTS za program „+2“ odnosno 240 ECTS studijskih bodova za program „+1“ što u zbiru sa vrednovanjem II ciklusa iznosi najmanje 300 ECTS,
- koji su završili studij po predbolonjskim nastavnim planovima i programima u Bosni i Hercegovini,
- koji imaju završen integrisani studij u trajanju od pet i/ili šest godina, kao i
- kandidati koji su prvi ciklus, odnosno predbolonjski studij, završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka priznavanja odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno adekvatno obrazovanje za nastavak školovanja.

Utvrđivanje jedinstvene rang-liste svih prijavljenih kandidata vršit će se na osnovu završenog studija II ciklusa, četverogodišnjeg studija po predbolonjskom sistemu studiranja, integrisanog studija, prosječne ocjene koju su kandidati ostvarili u toku studija.

1.11. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa

Student nakon položenih svih ispita predviđenih Nastavnim planom i programom i odbranom Završnog rada, odnosno ostvarivanjem ukupnog, predviđenog broja ECTS-a, po završetku studija, stiče akademski naziv “Magistar evropskih studija”.

1.12. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa

Studij je namijenjen diplomiranim studentima/cama svih fakulteta, koji/e imaju potrebu i želju da doprinesu u procesima tranzicije i pridruživanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji, kao i njenom uspješnom pozicioniranju nakon ulaska u ovu integraciju.

Razlog za ovako široko definisanu ciljnu grupu je izrazita interdisciplinarnost ovog studija. Ne samo da je poželjno učešće osoba iz svih oblasti nauka, već isto tako i iz institucija, kao što su sve vrste i nivoi državnih, biznis, nevladinih institucija/organizacija, obrazovanja, medija i slično.

Kada se radi o državnim institucijama, ovaj studij posebno je interesantan za sadašnje i buduće diplomate/kinje, državne službenike/ce i eksperte/ice na svim nivoima vlada, osobe koje rade u sudstvu i slično.

Sadašnji/e i budući/e menadžeri/ce u biznisu mogu imati velike koristi od ovog studija, obzirom da je međunarodna poslovna saradnja sa Evropskom unijom neizostavna.

Nevladine organizacije su postale, pored države i biznisa, treći bitan faktor u razvoju svakog društva. Njihova uloga u Evropskoj uniji je veoma značajna, pa su adekvatna znanja osoblja ovih organizacija neophodna za buduće uspješno pozicioniranje u ovu integraciju.

U obrazovnim institucijama, naučnim institutima, medijima i slično, neophodno je imati osobe koje su eksperti/ice za procedure, institucije, te politike u okviru Evropske unije, zbog neophodne edukacije cjelokupnog stanovništva.

1.13. Prohodnost studija

Prema članu 1. stav (3) Pravila studiranja za I, II ciklus studija, integrisani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu, drugi ciklus vodi do zvanja završenog diplomskog studija (the degree of Master) ili ekvivalenta nakon završenog prvog ciklusa studija; traje jednu odnosno dvije studijske godine, a vrednuje se sa 60 odnosno 120 ECTS bodova i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom studija nosi 300 ECTS bodova, što osigurava prohodnost za upis na treći ciklus studija.

1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja

U svakom pojedinačnom syllabusu predmeta je navedena skala bodovanja i ocjenjivanja u skladu sa ciljem i ishodima tog predmeta.

1.15. Osiguranje kvaliteta

Kvalitet i uspješnost studija će biti praćena internim i eksternim posmatranjem i ocjenjivanjem od strane zvanične komisije i studenata.

2. OPIS PROGRAMA

2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa

Evropske studije su interdisciplinarne studije čiji je cilj postizanje cjeline specifičnih znanja o EU i Evropi i predstavlja nadogradnju znanja stečenih na dodiplomskim studijama, prvenstveno iz oblasti društvenih nauka. Studij omogućava sticanje kompetencija koje omogućavaju bolje razumijevanje i kritičko preispitivanje historije Evrope, ideje Evrope, evropske politike i društva, prava i ekonomije - koje sve zajedno doprinose evropskom identitetu. Posebno je fokusiran na EU kao model integracije različitosti, svedenih na nivo pokretljivosti i dinamizma, neophodnih za napredak u današnjem svijetu.

Dakle, studij

- osposobljava kandidate za prepoznavanje pravila igre na evropskoj i globalnoj sceni;
- omogućava razumijevanje evropskog razvojnog pristupa;
- razvija sposobnosti kandidata za neophodna prilagođavanja, posebno u procesu integracije;
- osposobljava kandidate za analizu problema i sintezu rješenja na način koji inkorporira sve aspekte, prednosti i nedostatke izbora i cijene alternative - upotrebom naučnih metoda i postupaka;
- razvijene sposobnosti praćenja i primjene stečenih znanja u struci, omogućavaju kandidatima da široj javnosti, na jasan i nedvosmislen način, prenose svoja znanja i način razmišljanja i zaključivanja ;
- kako je studij koncipiran za učenje Evrope kao velike otvorene knjige - da se razumijeva i čita dalje - studij predstavlja i podsticaj za dalja istraživanja evropske problematike.

2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta

Tabela 1. Nastavni plan master studija „Evropske studije “+1”“

Semestar	Nastavni predmet	Sati	ECTS	Status predmeta
I	Ideja Evrope	30	6	obavezan
I	Ekonomija Evrope	30	6	obavezan
I	Evropske institucije	30	6	obavezan

I	Evropsko pravo	30	6	obavezan
I	Evropska politika i društvo	30	6	obavezan
I semestar ukupno			30	

Semestar	Nastavni predmet	Sati	ECTS	Status predmeta
II	IZRADA I ODBRANA ZAVRŠNOG RADA		30	

UKUPNO			60	
---------------	--	--	-----------	--

Tabela 2. Nastavni plan master studija „Evropske studije +2“

Semestar	Nastavni predmet	Sati	ECTS	Status predmeta
I	Ideja Evrope	30	6	obavezan
I	Ekonomija Evrope	30	6	obavezan
I	Evropske institucije	30	6	obavezan
I	Evropsko pravo	30	6	obavezan
I	Evropska politika i društvo	30	6	obavezan
I semestar ukupno			30	

Semestar	Nastavni predmet	Sati	ECTS	Status predmeta
II	Politička ekonomija tranzicije	30	6	obavezan
II	Evropsko poslovno pravo	30	6	obavezan
II	Geopolitika Evrope	30	6	obavezan
II	Religija i europske integracije	30	6	obavezan
II	Države i međunarodni odnosi	30	6	obavezan
II semestar ukupno			30	

Semestar	Nastavni predmet	Sati	ECTS	Status predmeta
III	Metodologija naučnoistraživačkog rada	30	6	obavezan
III	Promocija EU projekata	20	5	izborni
III	Evropsko poslovno okruženje	20	5	izborni

III	Međunarodno pregovaranje	20	5	izborni
III	Evropsko poslovno pravo u digitalnom dobu	20	5	izborni
III	Kros-kulturalno komuniciranje u EU	20	5	izborni
III	Vanjska politika EU	20	5	izborni
III	EU ekonomska diplomatija	20	5	izborni
III	Finansijski sistem EU	20	5	izborni
III	Projekat/Seminar	45	9	obavezan
III semestar ukupno			30	

Semestar	Nastavni predmet	Sati	ECTS	Status predmeta
IV	IZRADA I ODBRANA ZAVRŠNOG RADA		30	

UKUPNO			120	
---------------	--	--	------------	--

2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar

U primjeni Evropskog sistema prijenosa bodova (ECTS) u prijedlogu master studija „Evropske studije +1“, polazi se od dogovora, prihvaćenog u čitavom evropskom prostoru visokog obrazovanja, da rad potreban za savladavanje jedne akademske godine studija iznosi 60 ECTS bodova. Iz organizirane nastave student stiže 30 ECTS bodova, a radom na završnom radu 30 ECTS bodova.

Program se sastoji od 5 obaveznih predmeta te izrade i odbrane Master teze (Završnog rada). U okviru prvog semestra nastava se izvodi na BHS i engleskom jeziku. Studenti rade završni rad po izboru, na BHS ili engleskom jeziku.

Struktura programa:

1. prvi semestar:	
	- 5 obaveznih predmeta = ukupno 30 ECTS
2. drugi semestar:	
	- izrada i odbrana Master teze = ukupno 30 ECTS

Studijski program „+2“ traje dvije godine (četiri semestra X 30 ECTS, ukupno 120 ECTS). Program obuhvata 11 obaveznih predmeta, 8 izbornih predmeta (od kojih studenti pohađaju 3 po izboru), projekta/seminara te izrade i odbrane završnog rada. U okviru prvog semestra nastava se izvodi na BHS i engleskom jeziku. Studenti rade završni rad po izboru, na BHS ili engleskom jeziku.

Struktura programa:

1. prvi semestar:	- 5 obaveznih predmeta = ukupno 30 ECTS
2. drugi semestar:	- 5 obaveznih predmeta = ukupno 30 ECTS
3. treći semestar:	- 1 obavezni predmet - 3 izborna predmeta i projekat/seminar = ukupno 30 ECTS

4. četvrti semestar:

- izrada i odbrana Master teze

= ukupno 30 ECTS

2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa

Student može izabrati predmet - obavezni ili izborni predmet (u curriculumu su predviđeni obavezni predmeti sa po 6 ECTS i sa po 30 sati, i izborni predmeti sa po 5 ili 6 ECTS i sa po 30 sati) sa drugog studijskog programa ukoliko su ciljevi i ishodi tog predmeta u skladu sa ciljem i ishodima ovog studijskog programa, dostavljanjem molbe Vijeću Centra uz popratnu dokumentaciju, odnosno silabus predmeta koji želi izabrati/slušati.

2.5. Informacije o načinu završetka studija

Master studij se završava polaganjem svih ispita i izradom završnog rada.

Mentora za izradu završnog rada bira kandidat na osnovu interesovanja i oblasti predavača. Moguće teme završnih radova predlažu predmetni nastavnici. Također, studentu se može odobriti tema završnog rada koju samostalno predloži, uz prethodnu konsultaciju sa nastavnikom kod kojeg želi uraditi završni rad.

Mentor može biti i nastavnik koji nije predavao na studiju, ali je tema vezana za studij. Predloženi nastavnik treba imati adekvatna znanja i kompetencije da bude mentor. Mentora odobrava Vijeće Centra.

Prijava teme se podnosi na propisanom obrascu. Nakon prihvatanja teme na Vijeću Centra, Vijeće imenuje Komisiju za ocjenu i odbranu rada. Članovi Komisije mogu biti predavači u zvanju od docenta do redovnog profesora. Komisija ima, po pravilu, predsjednika i dva člana, odnosno njihove zamjenike. Jedan od članova komisije je i mentor.

Student može jedanput promijeniti temu završnog rada i to najkasnije u roku od 30 dana od dana odobravanja prve teme. Završni rad i odbrana su javni.